

ILOS' årsrapport for 2015

Som ønsket av ILOS' styre, gjenopptar ledelsen ved ILOS hermed tradisjonen med årsrapport. Rapporten er kortfattet og tenkt som et supplement til instituttets årsrapporter for studier og forskning.

I 2015 feiret instituttet sitt 10 års-jubileum. Den mest omfattende feiringen fant sted fredag 6. november med seminar og instituttmiddag. Det faglige programmet rettet seg mot utdanning. Gruppearbeidet – *Hvordan kan vi løfte utdanningen ved ILOS?* – resulterte i flere innspill som vil bli tatt med inn i Programrådet for Europeiske språk og Allmenn litteraturvitenskap. Mandag 23. november arrangerte instituttet enda et jubileumsseminar, denne gangen med fokus på forskning under overskriften *Møtet mellom humaniora og andre vitenskaper*.

Året ble preget av den planlagte oppussingen av Niels Treschows hus, som skulle startet 1. juli. Like før sommerferien ble det klart at det ikke ble noen oppussing likevel, samtidig som noen av ILOS' ansatte allerede hadde flyttet. Like før jul 2015 fikk vi beskjed om at UiO har fått penger fra Kunnskapsdepartementet til likevel å kunne pusse opp de seks øverste etasjene av bygget i 2016.

Ny intern organisering

Fra 1. januar 2015 har instituttet en ny intern organisering av undervisningen i åtte fagmiljøer:

- Allmenn litteraturvitenskap og estetiske studier
- Engelsk litteratur, amerikanske og britiske studier
- Engelsk språk
- Fransk
- Italiensk
- Slavisk/Øst-Europa
- Spansk, portugisisk og Latin-Amerika
- Tysk

Denne organiseringen er en konsekvens av at den hittidige formelle organiseringen av instituttet ikke var i tråd med den daglige praksis. Samtidig fikk de nye fagmiljøene hver sin *fagansvarlig* som påser at fagmiljøets studietilbud holder høy faglig standard.

Utdanning – større faglig nærhet

I 2015 åpnet ILOS sine nye masterstudier. Instituttet har nå ni masterstudieretninger (på tre studieprogrammer), mot tidligere 25 studieretninger. Syv av masterstudieretningene er på masterprogrammet Europeiske språk. Høsten 2015 begynte dermed masterstudentene på disse studieretningene:

- Allmenn litteraturvitenskap (*eget program*)
- English Language
- English Literature, American and British Studies
- Fransk
- Italiensk

- Linguistics and its Applications for a Multilingual Society (*eget program*, dobbeltgrad i samarbeid med Université catholique de Louvain)
- Russisk, polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk
- Spansk, portugisisk og Latin-Amerika
- Tysk

Alle instituttets masterstudieretninger har dermed rammene på plass for å leve opp til NOKUTs og fakultetets forskrifter. Undervisningen på masternivå er forskningsbasert og forskningsnær og studentmiljøene er av en viss størrelse.

På bachelor-nivå åpnet vi den nye studieretningen i polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk. Vi åpnet en ny årsenhet i russisk. Og vi opprettet en ny 40-gruppe i østeuropeisk områdekunnskap.

Ved semesterstarten høsten 2015 gjorde fagmiljøene særlig mye ut av å møte studentene med gode faglige og sosiale tilbud fra første dag – både på årsenheter, bachelor og master.

ILOS hadde i 2015 også besøk av en rekke gjesteforelesere som dels holdt forelesninger for alle studenter og tilsatte på instituttet, dels deltok på arrangementer knyttet til PhD-utdanningen, tematiske forskningsområder eller andre forskningsprosjekter.

Forskning

De tematiske forskningsområdene *SynSem* og *Traveling Texts* (støttet av fakultetet, ledet og administrert av ILOS) hadde i 2015 en rekke aktiviteter som involverte både fast vitenskapelig ansatte, stipendiater og gjesteforskere. Dette gjelder også det internfinansierte *Discourses of the Nation and the National*.

Instituttet sendte i juni 2015 inn søknader om fire forskerprosjekter, to yngre forskertalenter og seks mobilitetsstipend til Forskningsrådets utlysning av Fri prosjektstøtte (FRIPRO). Kort tid før jul ble det klart at ingen søknader oppnådde finansiering.

I november sendte ILOS for første gang inn en søknad om at et miljø får status som Senter for Fremragende Forskning. Søknaden kommer fra fagmiljøet Slavisk/Øst-Europa. Søknadsfasen involverte bl.a. et seminar med nasjonale og internasjonale deltakere.

Forskerutdanning

Antallet avlagte doktorgrader har vært relativt stabilt de siste årene, men i 2015 var det en liten nedgang med bare fem disputaser ved ILOS.

Samlet ga ILOS et omfattende og variert forskerutdanningstilbud. Mange av aktivitetene initierte og organiserte instituttet selv, og ILOS hadde i tillegg et godt PhD-samarbeid med andre institusjoner, særlig Universitetet i Bergen, NTNU og Det norske studiesenteret i Paris.

Samfunnskontakt og formidling

Ansatte fra ILOS ga også i år en rekke mediebidrag, og flere av våre nettsider knyttet til forskning og undervisning har gode besøkstall. Særlig markert interesse opplevde

ansatte som arbeider med situasjonen i Øst-Europa, litteratur, oversettelse, Latin-Amerika og spansk språk.

For andre år på rad inviterte ILOS ambassadørene fra de EU-landene med språk som instituttet gir undervisning i og forsker på til et uformelt møte. *EU Diplomats' Council at ILOS* møttes 30. november, og instituttet viste blant annet frem deler av instituttets forskning. Representanter fra 11 land kom til ILOS, og flere har tatt kontakt med instituttet i ettertid i ulike saker.

Menneskene på ILOS

Instituttet er inne i en periode med mange utskiftninger blant de fast vitenskapelig ansatte. I 2015 tiltrådte mange nye faste vitenskapelig ansatte:

- Allmenn litteraturvitenskap: førsteamanuensis Marit Grøtta og førsteamanuensis Karin Kukkonen
- Engelsk språk: førstelektor Nicholas Elwyn Allott og førsteamanuensis Kristin Bech
- Fransk: førsteamanuensis Kjerstin Aukrust og førsteamanuensis Geir Uvsløkk
- Slavisk/Øst-Europa: universitetslektor Margarita Kapstad
- Spansk, portugisisk og Latin-Amerika: førsteamanuensis Álvaro Llosa Sanz

I tillegg til disse kunne instituttet ansette nye stipendiater: Elena Callegari, Marthe Handå Myhre, Espen Klævik-Pettersen, samt to nye postdoktorer: Alexandra Spalek og Silje Susanne Alvestad. Silvia Grassi ble ansatt som forsker. Monika Miscali og Roar Lishaugen tiltrådte som førsteamanuenser i midlertidige stillinger.

Samtidig fikk fire av våre ansatte opprykk til professor: Cecilia Alvstad, David Mauk, Anne Birgitte Rønning og Johan Henrik Schimanski.

I administrasjonen skjedde det også noen endringer: Mons A. F. Vedøy ble ny studieleder, mens Mia Jønnum og Line Melå ble tilsatt som nye studiekonsulenter.

Flere av instituttets mangeårige medarbeidere nådde pensjonsalderen: Drude von der Fehr, Kjetil Rå Hauge, David Mauk og Kari Fonnes.

Noen av instituttets mange aktiviteter

Et stort og heterogent institutt som ILOS har gjennom året mange og forskjelligartede aktiviteter. Det fremgår tydelig av våre nettsider. Her nevnes ganske kort bare noen av de aktivitetene som angikk flere fagmiljøer.

I våren inviterte ILOS seniorrådgiver Gerard Doetjes fra Fremmedspråksenteret i Halden til et velbesøkt seminar der Doetjes innledte om *Fremtidens ILOS-studenter: Hvilke språk velger elevene i ungdomsskolen og videregående skole?*

Prosjektet *Post-Soviet Tensions* (finansiert av Marie Curie Actions) inviterte til prosjektseminar 11.-12. juni. Til seminaret kom både deltakere fra de andre partnerinstitusjonene og eksterne foredragsholdere.

I september avholdt prosjektet "Discourses of the Nation and the National", som instituttet støtter med en egen tildeling, symposiet "National Symbols across Time and Space".

5. og 6. november feiret mange av ILOS' litteraturforskere hundreåret for Roland Barthes' fødsel med en særlig festlig utgave av Estetikkseminaret under overskriften *Living Together*.

I november inviterte ansatte i engelskspråklig litteratur til symposiet *Sext: A Symposium on Sexuality and Literature*, hvor ikke bare internasjonale eksperter kom til orde, men også flere masterstudenter fra fagmiljøet fikk anledning til å legge frem sine bidrag.

Økonomisk status

I likhet med flere andre av HFs institutter har ILOS i 2015 et større overskudd. Generelt kan man si at avviket mellom budsjett og regnskap skyldes at vi er i en omstillingsfase hvor aktiviteten ikke øker raskt nok. Det er samtidig utfordrende for oss at det fra UiO er et ønske om at langtidsbudsjettet skal gå i balanse.

Overskuddet i 2015 skyldes blant annet at instituttet tok med seg et overskudd fra 2014 inn i 2015, og gjør det samme til 2016. Overskuddet har flere årsaker, men ikke minst skyldes det et etterslep i ansettelse av vitenskapelig ansatte. Instituttet har de siste årene ansatt mange nye. Det er bra men det fører også til at tilsettingsprosessene tar lengre tid og til at det ofte tar lengre tid før den som tilsettes kan tiltre.

Samtidig som instituttet har et større overskudd i 2015, viser langtidsbudsjettet et akkumulert underskudd på 4,7 millioner i 2020.

Kuriosa

I januar 2015 tok instituttet steget inn i det 21. århundre og ble det fjerde HF-instituttet med egen Facebook-side.

I september var ILOS' program- og instituttutvalg finalister til tittelen som "Årets forening UiO".

På ILOS' 10 års jubileumsfest ble Tina Skouen tildelt Per Winthers minnepris 2015 for sitt engasjement og innsats som faglig miljøbygger på ILOS.

I desember ble førsteamanuensis Kristin Bech og professor Michael Benskin utnevnt til riddere av Den ypperligste Ugle-Orden av Filologisk Forening. Utmerkelsene ble gitt til Kristin Bech for "særlig god misjonering for de humanistiske fagene i debatten om engelsk språkhistorie som har gått i Morgenbladet i år", mens Michael Benskin ble utnevnt til ridder for sitt arbeid med det middelengelske atlaset, *A Linguistic Atlas of Late Mediaeval English*.